

101 . Babadag | Județ: Tulcea | Punct: proprietatea Secuianu | Anul: 2009

Anul: 2009

Cod RAN: 159669.02

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie

Tipuri sit: descoperire funerară, fără vestigii arheologice

Categorii sit: Domestic

Autori: George Nuțu, Florin George Topoleanu

Instituții: Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea

Raport

O cercetare arheologică preventivă ne-a oferit posibilitatea, în octombrie 2009, să verificăm printr-o serie de sonde stratigrafia unei așezări de perioadă romană timpurie, sec. II-IV p.Chr., situată în zona de SV a orașului Babadag. Din punct de vedere topografic, așezarea se află situată pe două planuri distincte: un platou cu frontul estic lung de cca. 200 m și cel nordic de 190 m, delimitate de restul câmpului prin râpe adânci de cca. 2-5 m; o zonă de deal deschisă, cu pante line și numeroase urme de edificii care se întind pe o suprafață de 600 m de-a lungul șoselei Babadag - Două Cantoane și pe aproximativ 800 m în lungul șoselei Babadag - Slava Rusă, inclusiv în profunzimea terenului. Dacă suprafața așezării a fost estimată anterior la cca. 50 ha, credem că o putem aproxima mai exact la 20 ha.

Relativ recent, un studiu asupra unei părți a colecției numismatice B. Costin din Babadag a adus în discuție un lot de monede provenite din această așezare din vecinătatea Pădurii Babadag¹. Așezarea, identificată deja de V. H. Baumann², a furnizat un lot de 23 de monede eșalonate de la Tiberius I până în sec. IV p.Chr. pentru ca un folles Mauriciu Tiberius, descoperire singulară pentru sec. VI p.Chr., să încheie seria descoperirilor numismatice în zonă. În afară de monedele semnalate cu această ocazie, autorii menționează existența, în numeroase colecții particulare din Babadag, a unor loturi importante de monede provenind din această așezare.

Pe două proprietăți, situate la liziera pădurii, au fost executate 5 sonde cu dimensiuni cuprinse între 4 x 1 m și 6 x 1 m.³ În sondele menționate a fost surprinsă următoarea stratigrafie: 0,20-0,25 m - vegetal; 0,25-0,75 m - pământ negru cu rare depuneri de materiale arheologice; 0,75-1,10 m pământ galben compact (steril). Materiale arheologice au apărut numai pe proprietatea Secuianu, situată în zona estică a platoului, în secțiunile I și II.

Prima secțiune (SI) a fost orientată N - S și are dimensiunile de 4,5 x 1 m. Materiale arheologice: un fragment de la o amforă de masă de sec. IV p.Chr. și un fragment de ulcior cu gură pâlniformă de sec. II-III p.Chr. În aceeași secțiune a fost descoperită o groapă (G1) conținând materiale de sec. IV p.Chr.

În SII au fost descoperite câteva fragmente ceramice din sec. II-IV p.Chr. în afara unui context stratigrafic bine definit.

Cu ocazia cercetărilor arheologice au fost făcute și o serie de periegheze în zona menționată, fiind descoperite mai multe edificii distruse de arături. La suprafața terenului se puteau observa blochete fasonate, tegule, olane și fragmente arhitectonice împreună cu un numeros material ceramic. Edificiile observate se află situate la distanța de 100 - 300 m unul de altul, fără să se poată defini un anumit tipar, latitudinea și longitudinea fiecărui edificiu fiind luată cu un GPS Garmin eTrex Vista HCx. Deoarece a fost recuperat un numeros material ceramic provenit din dărâmăturile acestora, prezentăm pe scurt, dispunerea lor în teren, împreună cu fragmentele vitrice și ceramice tipice, urmând ca ulterior, poate în cadrul unor noi cercetări arheologice preventive, să aducem mai multe date privind geneza și evoluția edificiilor menționate.

Edificiul I (EI) a fost identificat în colțul de NE al proprietății Secuianu, în zona unui drum de acces

forestier; este de dimensiuni mari (cca. 10 x 20 m) - lat. 44.8741151299; long. 28.6859469675. Materiale arheologice: un cercel din bronz în bandă simplă, circulară, data în sec. IV p.Chr. și un fragment dintr-un bol de sticlă de sec. II-III p.Chr.

Edificiul II (E II) se află situat la 200 m NV de proprietatea menționată (folosită drept reper). Este puternic afectat de lucrările agricole, la suprafața terenului observându-se numeroase blochete fasonate, cărămizi dar și bucăți de chirpic provenit din elevația pereților - lat. 44.8755655345; long. 28.6850298196. Materiale arheologice: două fragmente de la așa-numitele „stemmed goblets” Isings form 111, sec. IV p.Chr. și un mâner torsionat de la o amforă de masă, sec. III-IV p.Chr.

Edificiul III (EIII), extrem de afectat de arături, se află situat la 250 m NV de proprietatea menționată și 90 m de EII. Au fost observate urme de mortar - lat. 44.8763753939; long. 28.6855769902. Materiale arheologice: un bol Isings form 96, sec. II-III p.Chr. și un fragment de la un ulcior cu disc din același interval cronologic.

Edificiul IV (EIV) a fost identificat în apropiere de EIII, la 70 m NV de acesta, pe panta unui deal - lat. 44.8767514899; long. 28.6842489615. Materiale arheologice: un fragment de oenochoe sec. II-III p.Chr.

Edificiul V (EV) se află situat la 300 m NNV de proprietatea Secuianu - lat. 44.8768742010; long. 28.6865564156. Materiale arheologice: o pansă de amforă LR 2, sec. IV. p.Chr., o bază de cană din sec. II-III p.Chr. și o bază de cătuie.

Edificiul VI (EVI) a fost reperat la 300 m N de proprietatea menționată și la 50 m E de EV. Este un edificiu de dimensiuni apreciabile și puternic afectat de lucrările agricole. Urme de mortar, un mare număr de blochete și fragmente arhitectonice (o plință și un fragment de coloană) dar și ceramică sugerează existența unei clădiri importante - lat. 44.8765879590; long. 28.6872560531. Materiale arheologice: un fragment de la o amforă de masă, sec. III-IV p.Chr., un fragment de gură de la o oală de bucătărie și o buză de dolium datate în sec. IV p.Chr.

Edificiul VII (EVII) se află situat în linie dreaptă spre E față de E VI, la 70 m. Este un edificiu cu o suprafață apropiată de EVI, distrus în mare parte de lucrări agricole și de o locuință contemporană care îl suprapune în parte - lat. 44.8764104303; long. 28.6882123444. Materiale arheologice: un fragment de vas-borcan de tradiție getică și un fragment de coloană spartă longitudinal (stîlp miliar?).

Edificiul VIII (EVIII) este cel mai avansat, la 350 m N de proprietate - lat. 44.8771233112; long. 28.6870056856. Materiale arheologice: două fragmente de amfore Zeest 84-85, sec. II-III p.Chr., un fragment de amforă neidentificată, o bază de la un ulcior amforoidal de sec. II-III p.Chr. și un proiectil de praștie.

Cu mențiunea că nu am putut face repertorierea tuturor zonelor cu materiale arheologic, din motive lesne de înțeles - vegetație, proprietăți îngrădite, eroziune accentuată - sperăm ca această succintă enumerare să contribuie, alături de materialul arheologic prezentat, la lămurirea intervalului cronologic în care putem încadra așezarea. Nu în ultimul rând, prezentarea potențialului arheologic al sitului și puternicii factori antropici și naturali care contribuie la distrugerea sitului sperăm să constituie un semnal de alarmă pentru protejarea acestei zone.

Note

- 1. M. Iacob, A.-M. Velter, Gh. Mănuclu-Adameșteanu, Monede dintr-o colecție particulară din Babadag, Cercetări Numismatice 8, 2002, p. 44-45.
2. V.H. Baumann, Ferma romană din Dobrogea, Tulcea, 1983, p. 45, nota 76.
3. Sondajele au fost executate pe proprietățile Secuianu P. și Dermina P.; documentația este în arhiva ICEM, nr. 45/11.05.2009.

Informații suplimentare online

[Raportul 4412 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
